

Fa 5.000 dies que el PP governa els valencians, i alguns diuen que no més és l'inici d'una etapa que es preveu llarga. Què en pensem?

—Amb les dades més fiables que ara tenim, les de les últimes eleccions autonòmiques, és evident que ni l'esquerra ha tocat fons ni el PP ha tocat sostre. Aquest és un fet incontestable. Tan sols cal mirar aquells resultats i comprovar que, per molt difícil que poguera semblar, s'ha produït un fenomen pel qual el PP s'ha situat al cor dels valencians. Han trencat qualsevol barrera ideològica i de caire polític. El PP ha aconseguit una cosa que semblava impensable: ha esdevingut el partit dels valencians. Mirant aquells resultats no s'intueix un canvi a curt termini, és molt complex que perda el poder un partit que se situa al cor dels valencians i que obté el 52% dels vots. Tant el PSPV com la resta de partits d'esquerra han de treballar a mitjà termini i aprenent de l'experiència anterior.

—Quina és aquesta experiència?

—Hem mantingut posicions polítiques que potser eren pròpies d'un altre temps. Pensàvem que era cabdal defensar la cosa pública, si volíem atraure un determinat tipus d'elector, i ha quedat clar que no és així: la societat valenciana, independentment de la classe social, ha assimilat que l'ensenyament compta amb el suport públic, i no sols això, sinó que és normal trobar-nos famílies treballadores que duen els fills a l'escola concertada. Avui també seria difícil de mantenir posicions que els anys 80 eren una bandera de l'esquerra, com per exemple que la redistribució només passa per la gestió des de l'àmbit públic. Per situar-nos de nou al cor dels valencians hem de ser porosos, hem de ser capaços d'atraure qualsevol persona, independentment de la seua ideologia o de la seua posició política de partida, cosa que implica un canvi en determinats plantejaments que nosaltres ja hem fet i que afecten el cor, més que no la raó. Sovint hem mantingut posicions polítiques des de l'àmbit de la raó, però sense pensar en el cor, i el cas més clar és el de l'urbanisme: quan nosaltres dèiem que l'urbanisme descontrolat menava aquesta comunitat al desastre, ho dèiem des de la raó, i el PP, actuant des del sentiment, va proclamar que qualsevol acció al Parlament europeu era un atac contra els valencians i el seu desenvolupament

“L'esquerra no ha tocat fons i el PP no ha tocat sostre”

Joan Ignasi Pla, secretari general del PSPV-PSOE del setembre del 2000 a l'octubre del 2007, concedeix la segona entrevista a un mitjà de comunicació des que ara fa dos anys i mig abandonà la direcció del partit. Ho fa amb motiu dels 5.000 dies de PP al País Valencià, un temps en què els conservadors “han trencat qualsevol barrera ideològica i de caire polític”. “Tenim una militància dels anys 80 en ple segle XXI”, diu.

econòmic, contra la feina diària de molts homes i dones. Des de la raó vèiem clar que a termini mitjà la política vinculada exclusivament a la rajola era nefasta, però a curt termini la gent tocava els diners, pensava que era rica. Això no vol pas dir que els socialistes ens apuntem demà al PAI descontrolat, sinó que hem de saber transmetre que garantirem el mateix nivell de desenvolupament amb un urbanisme més racional. En el cas del València CF, en la requalificació del Mestalla, nosaltres també vam actuar des de la raó, i ells, des del sentiment.

—**Cal fer un pas al centre, doncs?**

—No. Tot açò està per damunt de la ideologia. Es tracta d'assumir qüestions que la gent ja ha assumit. Els 80 era impensable que l'esquerra defensara la gestió indirecta en la recollida del fem, i s'ha vist que, en ocasions i sempre que en garantiques el control del recursos públics, el sector privat és més eficient. En el camp educatiu i en el sanitari passa

igual. Ara com ara és impossible de fonamentar la nostra oposició, *strictu senso*, en la defensa de la cosa pública. Això implica fer un pas al centre? No. Molts dels votants del Partit Socialista porten els fills al col·legi concertat, ho veuen del tot normal, veurien anormal no fer-ho. Tenim una base molt sòlida sobre la qual hem de guanyar suports, i en aquest sentit vull defensar les dues eleccions anteriors: no vam guanyar el govern, però mai no hem baixat del 35%. Tenim companys que governen la seua comunitat autònoma amb el 27% o el 29%, mireu Catalunya o les illes Balears. No s'ha de malbaratar tota la tasca de consolidació que hem dut a terme, tenint en compte que la sociologia de la Comunitat és la que és. La nova direcció del PSPV té ara l'oportunitat de corregir algunes coses. S'equivocarien, però, si feren *tabula rasa* i miraren d'assentar-se dient que tot allò que té a veure amb l'etapa anterior és dolent. Ells, que són nous, poden corregir les errades... I això de *nous*, de fet, ho dic entre cometes, perquè tots ells tenen molta experiència. De nous-nous, n'hi ha ben pocs, i en llocs no gaire significatius. En tot cas, sí que són nous davant la ciutadania i poden reposicionar algunes coses. A l'única conversa privada que he tingut amb el nou secretari general [Jorge Alarte] li he transmès que val la pena de fer aquest esforç.

—**Us fa l'efecte que la nova direcció vol fer *tabula rasa*?**

—No. Però, per consolidar-se i a causa de l'apel·lació permanent al canvi, resulta prou fàcil dir que tota l'actuació anterior no està bé, o que es puga deduir. Durant el procés precongressual i també després, el nou secretari general ho ha basat tot en la idea de "canvi, canvi, canvi". Fer punt i a banda en la trajectòria del partit seria una equivocació, no pot fer-se això.

—**Què vau sentir, en llegir la ponència de l'11è congrés?**

—Em va agradar, era el punt de partida d'una nova etapa, la de situar-nos més a prop del sentiment que no de la raó. El canvi de nom era un gest, només això, però demostrava que érem capaços d'assimilar amb normalitat i naturalitat allò que ja és normal en la vida diària de milers de valencians. Si nosaltres hem assumit *Comunitat* amb total normalitat, el PSPV podia haver fet aquest gest. Com aquest, hi havia més gestos

que indicaven un canvi d'etapa, sense renunciar al passat. La política es basa en gestos i en la interpretació que se'n fa, més que no pas en allò que realment fas i vols fer. En aquest sentit, Camps ha superat Zaplana. Zaplana buscava el cor de la gent, tenia molta cura de l'escena, però Camps l'ha superat de llarg, Camps és tot un mestre. Amb quatre gestos i tres paraules, connecta amb el sentiment de la gent, hi té molta facilitat.

—**Éreu partidari, per tant, del canvi de nom del PSPV.**

—Sí. Hauria estat bé. Calia dir: "Fins ací hem arribat; teníem una base sòlida i sabíem on volíem dur aquesta comunitat, però encetem una nova etapa..."

—**L'oposició de la militància va ser notable. Està ancorada als anys 80?**

—Sí, tenim una militància dels anys 80 en ple segle XXI, i només cal veure quina és la nostra porositat, la nostra penetració social, la nostra realitat. El PSPV té avui 24.000 militants, i el PP en té 120.000. Això és un reflex de com estem, i no passa perquè el partit no funcione o perquè no s'haja modernitzat. Al contrari: els darrers set anys el partit ha fet un esforç molt gran d'adaptació a la realitat, però és cert que no hem estat atractius per a molta gent, molts ens veien com un instrument antiquat.

—**Canviar el nom aporta vots?**

—No, segurament no, però no fer-ho fa pensar que estàs una mica ancorat. Al meu parer, era fer evident que tancàvem una etapa i n'obríem una altra.

—**I poden guanyar-se unes eleccions mantenint la denominació PSPV?**

—Sí, poden guanyar-se. Sí.

—**Haver acceptat PSCV hauria significat dir-se igual que el PPCV, tret d'una sola lletra...**

—No hi ha problema, cal assumir la realitat del país. En tot cas, el canvi de nom era un símbol, un gest.

—**Vau trobar grans diferències entre els discursos dels aspirants a la secretaria general, al congrés?**

—Vaig seguir molt poc el congrés. Si de cas, a través de la premsa.

—**Però hi éreu present, el dia dels discursos al plenari.**

—Sí, calia demostrar a la societat que tenim la capacitat de rellevar-nos tranquil·lament, encara que el meu relleu va ser abrupte —vaig anar-me'n fent un gest de noblesa política, i no de la mane-

ra miserable que volien vendre alguns—; jo volia que quedara clar que el procés del 2008 no tenia res a veure amb el del 1999. La gent ha interpretat bé cadascuna de les posicions, ha votat lliurement i ha decidit, com passa a tots els partits democràtics. L'any 1999 vam viure una situació molt i molt desagradable, amb animadversions personals incloses. La meua presència en aquest congrés era obligada, doncs. No vaig significar-me a favor de cap candidat, però.

—**I en escoltar Joaquim Puig i Jorge Alarte, vau trobar-hi diferències?**

—És clar que al congrés es va percebre més pòsit ideològic en uns casos que en uns altres, i no diré en quins.

—**Parleu de Puig.**

—No, no parlaré de noms. Cadascú en fa les seues valoracions... I després els delegats votaren un altre candidat, cosa que demostra que això tampoc no és tan rellevant. N'eixirem amb un secretari general que únicament parlava del *canvi*.

—**No detectàveu quin era el fonament d'aquesta paraula?**

—No, la veritat és que no. “Apropar-nos més a la gent”, deia. És prou difícil, això. Un dels factors més rellevants de la meua etapa com a secretari general ha estat la capacitat d'arribar a la gent, de ser-hi a prop.

—**“No ho dubteu, sóc profundament d'esquerres”, va haver de matisar Alarte davant l'auditori.**

—Això significa que hi havia hagut poca capacitat de traslladar el discurs, que el seu discurs era una mica confús. Bé, vam eixir d'allà amb una ponència i ara cal reelaborar el discurs de la darrera etapa. El projecte que vam presentar a les eleccions del 2007 era sòlid, adreçat a una Comunitat moderna, del segle XXI, i no va rebre prou suport perquè hi ha components d'aquest discurs que no van encaixar en el sentiment de la gent. Ara bé, allò que ara diu Alarte sobre l'urbanisme o sobre el paper de la Comunitat dins d'Espanya no dista gaire del que jo vaig dir... Cal que ens repositionem pel que fa a l'aigua, també.

—**Alarte ja ho fa. Després de reunir-se amb Camps, i preguntat per l'Ebre, va dir que ell tan sols es responsabilitzava d'allò que s'havia fet des del dia que fou escollit secretari general.**

—De l'Ebre, ell sap que l'antiga direcció, de la qual formava part, va mantenir

una posició coherent amb allò que ha de ser un discurs sobre l'aigua al segle XXI. Tot el comitè nacional va fer costat a la direcció, i ell, ara, ha de veure com repositiona el discurs hídric del partit. Amb el Tajo-Segura ha començat bé, ha reforçat una cosa que nosaltres ja havíem impulsat i que ja formava part al pla hidrològic alternatiu al d'Aznar que va presentar el partit. I de l'Ebre, què en pensa? Està disposat a canviar de cap a peus la posició del partit o, en canvi, vol mantenir la meua posició, partidària, en l'últim extrem, de fer un transvasament a Castelló? D'això, val a dir-ho, els valencians mai no se n'assabentaren. Si Alarte s'acosta massa al PP, però, la gent s'estimarà més l'original que no la còpia.

—**La direcció actual del PSPV és menys crítica que no la vostra?**

—La nostra estratègia era desgastar el govern des de tres pilars: el malbaratament dels recursos públics, la manca de transparència del govern i la connivència amb actituds com les de Carlos Fabra. Entenc que la nova direcció encara es va assentant, amarrant-se, i que mesura molt cada passa. El repositionament en qüestions com l'aigua, el finançament o el corredor mediterrani ha de fer-se amb prudència. Dit això, em sembla que són massa prudents.

—**Dèieu abans que hi ha el risc de convertir-se en còpia de l'original.**

—Hi ha un risc, sí, això és així. Qui dirigeix el partit és qui se n'ha de responsabilitzar. He après que la victòria té molts pares, però la derrota només un: el secretari general. Cal assumir-ho.

—**Alarte, el 2007, va dir que una de les raons del fracàs electoral del PSPV havia estat l'excessiva proximitat del partit a Esquerra Unida i Bloc.**

—No és cert, no va ser així. El PP embolica fàcilment la gent gràcies a la seua potència mediàtica, però nosaltres, fins i tot la vigília electoral, vam dir que si la gent volia canvi, n'hi hauria. Són crítiques que no es corresponen a la realitat, mai no vam anar en una posició conjunta. Sí que és cert, però, que el PP va propalar la por al tripartit i que això va tenir efecte en una part del nostre mateix electorat, que al remat va optar pel PP.

—**A les estatals del 2004 l'esquerra va guanyar la dreta, al País Valencià. Va ser un miratge?**

—Desgraciadament, tenir el poder a

“En aquesta nova etapa hem de situar-nos més a prop del sentiment que no de la raó”

Madrid ha afavorit l'estratègia victimista de Camps. Al nostre discurs vam intentar de donar valor a les polítiques del govern de Zapatero, i no vam aconseguir-ho, vam fracassar-hi de ple. La gent pensava que no es feia l'AVE i que s'ignorava la Copa de l'Amèrica.

—**Zapatero va comprometre's, al congrés nacional, a implicar-se molt més amb la federació socialista valenciana. Trobeu que ho fa?**

—Crec que no, i espere que la nova direcció no caiga en el mateix error en què vam caure nosaltres. El resultat del 2004 [els socialistes van quedar-se a 4 punts del PP] ens va aportar moral i aire fresc, però a la llarga ha estat dolent. Determinats àmbits del PSOE han dit que el problema era el PSPV, per bé que, realment, com vaig dir a l'única entrevista que he concedit fins avui, ací no millorarem fins que el PSOE no siga conscient que som part del problema. Som la segona federació del PSOE, però a Madrid, com que perdem elecció

“Si Alarte s'acosta excessivament al PP, la gent s'estimarà més l'original que no la còpia”

rere elecció, ens consideren un llast. No s'adonen que moltes de les coses que han passat els darrers anys van motivar el resultat electoral del 27 de maig del 2007. Si no es consciencien d'això, açò no millorarà. N'estic convençut.

—**Alarte ha dit que José Blanco, el secretari d'organització federal, és “un gran expert en el PSPV”.**

—És llest i hàbil, però veu el PSPV com una organització menor. Al PSPV no se li té el respecte que es mereix.

Pia assegura que la direcció federal del PSOE "no respecta com es mereix el PSPV", i no es penedeix de no haver fet diputat Alarte: "Estava ungit per la vocació de ser secretari general o què?"

—El lloc del PSPV ha de ser l'equidistància entre PP i Esquerra Unida?

—Mantenint les bases del projecte del 2007, cal afegir-hi allò que toque la fibra i el sentiment. Vol dir que, en alguns casos, políticament ens hem de situar a una certa distància d'Esquerra Unida.

—I del Bloc?

—I del Bloc, també. El Bloc té un gran espai a jugar en el futur, i m'alegraria que el jugara bé. El PSPV va obtenir un 35% dels vots el 2007. És un bon resultat si

mirem unes altres comunitats autònomes, però dolent si atenem el panorama polític de la Comunitat Valenciana. L'esquerra que hi ha a l'esquerra del PSPV va traure encara un resultat pitjor, i s'ho han de fer mirar. Especialment, Esquerra Unida. El Bloc ha de jugar un paper important els propers anys, perquè hi haja un canvi polític en aquesta comunitat.

—Les Corts del 2011 al 2015 seran bipartides?

—N'hi ha moltes probabilitats.

—És a dir, que el paper important del Bloc serà d'ací a sis anys o deu.

—Sí.

—El País Valencià era de dretes o s'ha fet de dretes?

—No ho era, però s'ha anat fent de dretes. Als meus companys de Madrid els ho recorde tot sovint. Es pensen que ací tothom és republicà i d'esquerres. Mireu l'autoposicionament ideològic dels valencians a les enquestes del CIS i compareu-ho amb la mitjana espanyola. Aquest autoposicionament ha anat evolucionant cap al centre-dreta del 1995 ençà. Això indica que el PP ha fet bé les coses. Als companys de Madrid, doncs, els diria la frase d'un il·lustre empresari valencià que llegia a la premsa l'altre dia: "Ací tothom s'ha pensat que era ric!" La gent se sent rica i vota els qui pensa que li garantiran aquesta riquesa, una tendència que la crisi encara agreujarà, perquè el PP ens identifica amb la desocupació i ens fa els responsables de la crisi.

No hem parlat dels mitjans, però tenen molta importància. El PSPV va afonar-se a la circumscripció de València, fins i tot a l'àrea metropolitana, justament on Canal 9 té més audiència.

—En pactar l'Estatut amb el PP vau acordar de pluralitzar Canal 9, com també fer una nova llei electoral.

—Sí, i no s'ha fet.

—Respecte als mitjans, i no ho dic per l'episodi que us va fer dimitir, vau percebre un progressiu descens de la crítica al PP, als mitjans més afins?

—Sí. La crítica del 2001 no tenia res a veure amb la del 2007. Els mitjans cada vegada estan més lligats a l'aspecte comercial. La relació de Prisa amb el PP sempre ha estat ambivalent, d'amor-odi. Hi ha hagut amor, no en tinc dubte.

—Us han posat banyes, vaja.

—Prou vegades, per molt que l'un i l'altre hagen dissimulat.

—Acabem. Us penediu de no haver inclòs Alarte a la llista a les Corts? Avui faria oposició des de l'hemicicle.

—No. És un debat absurd, aquest. Per què ell i no cap altre? Estava ungit per la vocació de ser secretari general des que era un xiquet o què? Per quina raó? Perquè era un alcalde que havia guanyat? El 2003, alcaldes referents a l'àmbit municipal no van arrossegar vot autonòmic. Puc haver-me equivocat? Segurament, però no ho vaig fer per excloure'l.